

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/45612
Sic 167

Sayı : 30671023-610- 146
Konu : Soru Önergesi (7/45612)

31/08/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.06.2021 tarihli ve 823893 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut TANAL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/45612 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

İstanbul Milletvekili Sayın **Mahmut TANAL**'a Ait 7/45612 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Yönetmelik'in Nakdi Tazminat Verecek Makamlar başlıklı 12 nci maddesinde "2 nci maddede sayılanların bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda ölmeleri, yaralanmaları veya engelli hale gelmeleri halinde;

a) Güvenlik ve asayişin korunmasında hizmetlerinden yararlanması zorunlu görülen ve bu amaca yönelik görev verilen veya güvenlik kuvvetlerine kendiliklerinden yardımcı olan şahıslar ile bunların eş, fûru, ana, baba ve kardeşlerinin tazminatları İçişleri Bakanlığınca,

b) Diğer kamu personeli ile bunların eş, fûru, ana, baba ve kardeşlerinin tazminatları bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum tarafından,

ödenir." hükmü yer almakta olup ödemeler bu doğrultuda yapılmaktadır.

15 Temmuz şehit yakınları ve gazilerimizin tazminat ödemeleri İçişleri Bakanlığınca yapılmıştır. Aylık ödemeleri ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye Şehit Yakınları ve Gaziler Dayanışma Vakfı tarafından şehit yakınları ve gazilere 13.08.2021 tarihi itibarıyla, 84.027.443 TL ödeme yapılmıştır.

1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca; İstiklal Madalyası verilen, Kore'de fiilen savaşa katılan ve Kıbrıs Barış Harekâtında fiilen görev alan Türk vatandaşlarına aylık bağlanmaktadır.

Bu aylık bağlanırken maluliyet, yaş vb. kriterler aranmaksızın sadece ilgililerin söz konusu savaflara katılımları esas alınmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu savaflar nedeniyle malul hale gelenlere ayrıca harp malullüğü aylığı da ödenmektedir.

1.4.2007 tarihinden itibaren herhangi bir sosyal güvencesi olmayan muharip gazilere aylıkları asgari ücret seviyesine çıkarılmak suretiyle ilave ödeme yapılmaya başlanmıştır.

Vazife malullüğü kapsamının 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 45 inci ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi ile belirlendiği ve kamu görevlilerinin (TSK ve Emniyet personeli, hakim-savcı, öğretmen, mühendis, doktor, memur gibi tüm memurların) görevlerini yapmakta iken gerek görevlerinin sebep ve tesiri ile gerekse işyerlerinde meydana gelen kazalar nedeniyle yürüttükleri görevleri yerine getiremeyecek derecede malul hale gelmeleri veya hayatlarını kaybetmeleri halinde kendileri yada hak sahipleri hakkında uygulanacak hükümlerin belirlendiği bir statüdür.

Buna göre, yürürlükteki mevzuat hükümleri dikkate alındığında, kamu görevlilerinin malul hale gelmelerine veya hayatlarını kaybetmelerine neden olan; olay veya kazanın niteliğine, bu olay ve kazaların oluşmasına neden olanların amaçlarına ya da meydana geliş yer ve zamanına veyahut maluliyete uğrayan kamu görevlisinin görevinin niteliğine göre vazife malullüğü farklı adlar almış bulunmaktadır. Bu nedenlerle de vazife malullüğü; sivil vazife malullüğü, (TSK personeli dışındaki kamu görevlilerinin vazife malullüğü), TSK personelinin (erbaş ve erler dahil) vazife malullüğü, harp malullüğü, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında vazife malullüğü, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında vazife malullüğü olmak üzere sınıflandırılmaktadır.

Bu sınıflandırmaya neden olan mevzuat hükümleri uyarınca da vazife malulü sayılma nedeniyle, başta ödenecek aylığın tespit yöntemi ve miktarı olmak üzere, aylıklarla birlikte yapılan özel ödemelere hak kazanma, emekli ikramiyesi miktarları ile sağlanan sağlık yardımlarının kapsamı ya da yararlanma şartları değişiklik göstermektedir.

Böylece riskli görevlerde bulunan personelin kendisi ya da ailesi için maddi kaygılar taşımasının önüne geçilmesi ve yürütülen görevin önemi de göz önüne alınarak personelin teşvik ve motive edilmesi amaçlanmıştır.

Öte yandan, şehit ailelerine, terör malulleri ile dul ve yetimlerine sağlanan faizsiz konut kredisinin kapsamı, yapılacak başvurular, kredilerin kullanılmasına, geri ödeme süre ve yöntemlerine ilişkin usul ve esaslar, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan, 13.2.2014 tarih ve 28912 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “*Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri İle Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik*” ile belirlenmektedir.

12.07.2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 04.07.2021 tarihli ve 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 02.08.2013 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 12.07.2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile günümüze kadar yalnızca Harp Malullüğü ile 2330 ve 3713 sayılı Kanun kapsamındaki vazife malullerinin kendileri ile yakınlarının yararlandırıldığı imkanların önemli bir bölümünden tüm vazife malullerinin yararlandırılmasına olanak tanıyan değişiklikler yapılarak bu hususta iyileştirmelere gidilmiştir.

Bu değişikliklerle;

- Vazife maluliyetine neden olan olayın türüne bakılmaksızın tüm vazife malullerinin baba ve/veya annelerine şartsız aylık bağlanması,
- Maluliyet veya ölüm sonrasında bağlanan aylıkların yükseltilmesine imkan tanıyan ve “Sanal İntibak” olarak adlandırılan terfi işlemlerinin kapsamına tüm vazife malulleri dahil edilerek aylıklarının artırılması,
- Yılda bir kez ödenen ve kamuoyunda daha çok “Tütün İkramesi” ile “Tütün Eğitim Öğretim Yardımı” olarak bilinen ek ödeme ve yardımından vazife malulleri ile hak sahiplerinin tamamının yararlandırılması,
- Demiryolları ve denizyollarının şehir içi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden, tüm vazife malullerinin kendileri ve eşleriyle birlikte, 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile anne ve babalarının da yararlandırılması,
- Patlayıcı maddelerin incelenmesi, muhafazası, nakli, imha edilmesi ve zararsız hale getirilmesi işlemlerinde görevlendirilen TSK ve emniyet personeli hakkında 2330 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına imkan tanınması,
- 2330 sayılı Kanun kapsamında bağlanan aylık ve gelirler açısından bir alt sınır getirilmesi,
- Harp Malulleri ile 2330 sayılı Kanun kapsamındaki vazife malulleri ve erbaş ve erlere bağlanan vazife malullüğü aylıklarının %25 oranında artırımlı olarak ödenmesi,
- Harp Malulleri ile 2330 sayılı Kanun kapsamındaki vazife malulleri ve erbaş ve erlere bağlanan vazife malullüğü aylığının, 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde kesilmemesi,
- Harp Malulleri ile 2330 sayılı Kanun kapsamındaki vazife malullerinden sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam edenlere görevleri ile ilişkileri kesilmeden hem görev aylığını hem de vazife malullüğü aylığını aynı anda almalarına olanak verilmesi,
- Harp Malullüğü ile 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar kapsamındaki vazife malullerine, vazife malulü erbaş ve erlere, aylık bağlandıktan sonraki çalışmalarını dikkate alınarak ikinci bir aylığın bağlanabileceği olması,

- Yalnızca 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki olaylar nedeniyle malul olanların kendilerinin, hayatının kaybedenlerin ise hak sahiplerinin yararlandırıldığı “İstihdam Hakkı ”ndan tüm vazife malullerinin yararlandırılması,
- Vazife malulleri ve yakınlarının konut sahibi olmalarını sağlamak amacıyla Toplu Konut İdaresince Faizsiz Konut Kredisi verilmesi sağlanmıştır.

Bu çerçevede, vazife malûlleri ile yakınları için önemli imkanlar sağlanmış ve yapılan değişiklikler kapsamında, ortaya çıkış nedeninin ne olduğuna bakılmaksızın, vazife malullerine sağlanan imkanlar arasındaki farklılıklar büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır.